

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
4345-15

meddelad i Stockholm den 22 mars 2016

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPARTER

1. Rhenman & Partners Asset Management AB, 556759-5599
2. AA

Ombud för båda:

Advokaterna Lynda Ondrasek Olofsson och Karl-Johan Nörklit samt
jur.kand. Alexander Lindmark
Setterwalls Advokatbyrå AB
Box 1050
101 39 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 22 juni 2015 i ärende dnr 117-14/D

SAKEN

Förhandsbesked angående inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Dok.Id 169797

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Rhenman & Partners Asset Management AB (bolaget) är ett kapitalförvaltningsbolag vars huvudsakliga verksamhet består i att förvalta den globala aktiefonden Rhenman Healthcare Equity L/S (fonden). Fonden är en hälso- och sjukvårdsfond som fokuserar på investeringar i börsnoterade företag inom läkemedel, medicinsk teknik, bioteknik och vård.

Till fonden är knutet ett vetenskapligt råd med uppgift att hitta, bedöma och värdera potentiella investeringsobjekt och risker. Rådet är sammansatt av experter från olika forskningsinstitutioner med kunskaper inom hälso- och sjukvårdssektorn.

Bolaget avser att bilda en stiftelse och som en del i bildandet tillskjuta stiftelsen två miljoner kronor. Stiftelsens ändamål ska vara att stödja vetenskaplig forskning och utbildning inom det medicinska området, framför allt genom att dela ut stipendier och andra bidrag. Stiftelsen får också arrangera och stödja seminarier och konferenser. Enligt de förutsättningar som lämnats kommer stiftelsen att uppfylla villkoren för undantag från skattskyldighet i 7 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1299), IL.

I ansökan om förhandsbesked frågade bolaget om de medel som bolaget avsåg att tillskjuta stiftelsen var avdragsgilla som utgift för forskning och utveckling enligt 16 kap. 9 § IL (fråga 1). Om frågan besvarades nekande önskade en av bolagets delägare, AA, få svar på om han skulle utdelningsbeskattas för de av bolaget tillskjutna medlen med ett belopp motsvarande hans ägarandel i bolaget (fråga 2).

Skatterättsnämnden fann att bolaget hade rätt till avdrag med ett belopp motsvarande det tillskott som skulle göras till stiftelsen under förutsättning att bolaget ställde som villkor att bidraget fick användas av stiftelsen endast för forskning. Nämnden anförde bl.a. att avsikten är att möjligheterna till avdrag för utgifter för forskning och utveckling ska tillämpas generöst. Nämnden ansåg vidare att det fanns en anknytning mellan bolagets investeringsverksamhet inom hälso- och

Mål nr
4345-15

sjukvårdsområdet och stiftelsens ändamål att stödja forskning och utbildning inom det medicinska området. Eftersom det inte kunde antas vara fråga om att gynna forskning som föll helt utanför bolagets verksamhet fick bolaget anses ha rätt till avdrag för de tillskjutna medlen, under förutsättning att de styrdes till den del av stiftelsens verksamhet som avsåg forskning. Därmed förföll fråga 2.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket överklagar förhandsbeskedet och yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska förklara att bolaget inte ska medges avdrag och att AA ska utdelningsbeskattas för de till stiftelsen överförda medlen i proportion till hans ägarandel i bolaget. Verket anför bl.a. att bolagets kärnverksamhet utgörs av kapitalförvaltning och att forskning inom det medicinska området, i vart fall enligt stiftelseförordnandet, är av så allmän karaktär att den inte kan kopplas till bolagets kärnverksamhet eller verksamhet i övrigt.

Bolaget och AA anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Vad målet gäller

Frågan i målet är om ett bolag som bedriver kapitalförvaltning med inriktning mot hälso- och sjukvårdsområdet har rätt till avdrag för utgifter för medicinsk forskning.

Rättslig reglering

Enligt 16 kap. 1 § IL ska utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster dras av som kostnad i näringsverksamheten. I 9 § första stycket föreskrivs att utgifter för forskning och utveckling som har eller kan antas få betydelse för den huvudsakliga näringsverksamheten eller verksamheten i övrigt ska dras av.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

För att bolaget ska ha rätt till avdrag för de medel som det ska tillskjuta stiftelsen krävs alltså att den forskning som stiftelsen ska stödja har eller kan antas få betydelse för bolagets huvudsakliga näringsverksamhet eller verksamhet i övrigt. Av förarbetena framgår att rätten till avdrag för forskningsutgifter ska bedömas generöst och att avdragsrätt föreligger även för utgifter för sådan forskning som endast indirekt och först på längre sikt kan antas ge något utbyte för den skattskyldiges verksamhet (prop. 1970:135 s. 30 ff. och prop. 2011/12:1 volym 1 a s. 490 ff.). Det räcker att ett företag kan motivera varför det – mot bakgrund av dess verksamhet sedd som en helhet – har ett rimligt intresse av den forskning som företaget bekostar för att avdrag ska medges (prop. 2011/12:1 volym 1 a s. 492).

När forskningsbidrag lämnas till en stiftelse som inte bedriver någon egen forskningsverksamhet ska prövningen vidare enligt praxis ske mot stiftelsens ändamål. Avdragsrätt har då ansetts föreligga när ändamålet faller inom ramen för bidragsgivarens verksamhet och omständigheterna inte är sådana att det kan antas att ändamålet inte kommer att uppfyllas (se RÅ 1988 ref. 88, RÅ 1991 ref. 71 och RÅ 1991 not. 24).

Bolagets huvudsakliga verksamhet består i förvaltning av en aktiefond som investerar i börsnoterade företag inom läkemedel, medicinsk teknik, bioteknik och vård. Stiftelsens ändamål ska vara att stödja vetenskaplig forskning och utbildning inom det medicinska området. Bolaget har motiverat sitt intresse av denna forskning bl.a. med att den leder till att de företag som är aktiva inom det medicinska området utvecklas och att branschen växer, vilket gynnar den verksamhet som bolaget bedriver. Bolaget har också uppgett att resultatet av den forskning som stiftelsen ska främja sannolikt kommer att påverka bolagets val av investeringsobjekt.

Bolaget bedriver således kapitalförvaltning med en viss investeringsinriktning och den forskning som stiftelsen enligt sitt ändamål ska stödja ligger inom ramen för denna inriktning. Forskningen får antas ha åtminstone indirekt betydelse för

Mål nr
4345-15

bolagets verksamhet och bolaget har därmed ett rimligt intresse av den. Det finns ingenting som tyder på att stiftelsens ändamål inte kommer att fullföljas.

Mot denna bakgrund instämmer Högsta förvaltningsdomstolen i Skatterättsnämndens bedömning att bolaget har rätt till avdrag under förutsättning att det ställer som villkor att de medel som förs över till stiftelsen får användas endast för forskning (se RÅ 2000 not. 158). Därmed förfaller fråga 2.

Förhandsbeskedet ska därmed fastställas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Kristina Ståhl, Elisabeth Rynning och Per Classon.

Föredragande har varit justitiesekreteraren David Ankerson.